

Združenie Slovenská včela

Svrčia 14, 840 00 Bratislava

Určené: ZO SZV, OZ ZSV

V Bratislave dňa 6.11.2015

Obežník ZSV č. 16/2015

Medové raňajky na školách a škôlkach 20. novembra 2015

Pred vyše ôsmimi rokmi sa medzi slovinskými včelármi zrodil nápad propagovať svoju prácu medzi deťmi. V materských a základných školách začali organizovať vzdelávacie a propagačné kampane nazvané **Medové raňajky**. Tretí piatok v novembri tak deti dostanú na raňajky miestny čerstvý med, zúčastnia sa prednášok, pracovných dielní, exkurzií, súťaží spojených so včelárstvom, aby sa zblízka zoznámili s prácou včelárov i s významom včelárstva. Zrodila sa tak nová tradícia, ktorá je medzi slovinskými deťmi veľmi obľúbená. Počas ďalších rokov získala vysokú popularitu, svojou účasťou ju často podporili aj miestni politici, športovci a iné známe osobnosti.

V roku 2014 zorganizoval Slovinský zväz včelárov stretnutie predsedov včelárskych zväzov Európy, aby túto myšlienku rozšíril aj do ostatných krajín. V prítomnosti zástupcov Slovenska bola odhlasovaná podpora tejto iniciatívy na európskej úrovni a kampaň „Európskych medových raňajok“ je tak prerokúvaná na pôde Európskej komisie. Ako vyplýva z tlačovej správy, návrh získal značnú podporu mnohých krajín, medzi ktorými je aj Slovenská republika. Je teda možné, že okrem už zabehnutých projektov Mlieko do škôl a Ovocie do škôl, ktoré Európska komisia doteraz podporuje, sa v školách čoskoro dočkáme aj Medových raňajok.

Z osemročných skúseností organizovania Medových raňajok v Slovinsku sú viditeľné najmä tieto pozitívne prínosy:

- Pozitívny postoj detí, učiteľov a širokej verejnosti ku včelám a prírode;
- Zvýšenie počtu detí, ktoré navštevujú včelárske krúžky na školách;
- Nárast počtu mladých včelárov;
- Zvýšenie predaja a spotreby lokálne vyprodukovaného medu;
- Podpora včelárov zo strany samospráv a miestnych podnikateľov;
- Podpora zdravého životného štýlu a získania zdravých stravovacích návykov od útleho detstva, ktoré sa následne prenáša aj na rodičov detí.

Pôvodná myšlienka propagácie včelárstva sa v Slovinsku po niekoľkých rokoch dočkala širšej podpory slovinského Ministerstva poľnohospodárstva, čo v roku 2011 vyústilo usporiadaním 1. ročníka Tradičných slovinských raňajok. Zodpovední úradníci si totiž uvedomili, že je potrebné vytvoriť podnety, ktoré môžu zvýšiť sebestačnosť Slovinska v produkcii ovocia a zeleniny a pomôcť s riešením nepriaznivej ekonomickej situácie v domacom potravinárskom priemysle. Ďalším z cieľov bolo upozorniť nielen deti v materských a základných školách, ale aj širokú verejnosť na dôležitosť raňajok a zdravého stravovania vôbec, ale aj na výhody lokálne pestovaných potravín a v neposlednom rade na dôležitosť

Združenie Slovenská včela

Svrčia 14, 840 00 Bratislava

včelárstva pre ďalšiu poľnohospodársku produkciu. Koncept medových raňajok sa tak rozšíril aj o tmavý chlieb s maslom a medom, mlieko a jablká, ktoré im darovali miestni poľnohospodári, poľnohospodárske a potravinárske podniky a včelári.

A ako sme na tom s medom v našich školách a jedálňach? Med určite nepatrí medzi základné suroviny, čas od času sa ale používa, ako napovedajú názvy v mnohých jedálnych lístkoch: medová nátierka, čaj s medom, mlieko s medom, šaláty s medom, medovníčky a pod. Med, podobne ako iné suroviny, ktoré sa používajú na prípravu jedál v jedálni, pochádzajú takmer výlučne od registrovaných veľkodávateľov. Naša legislatíva však pripúšťa aj výnimku na základe nariadenia vlády SR č. 360/2011 Z. z., ktoré upravuje „priamy predaj a dodávanie malého množstva prvotných produktov rastlinného a živočíšneho pôvodu“, vrátane medu, aj do zariadení spoločného stravovania v blízkom okolí bydliska prvovýrobcu. Na základe pozitívnych skúseností slovenských včelárov sa v tomto roku k iniciatíve Medových raňajok pridávajú iné krajiny Európy.

Vyzývame teda slovenskú včelársku verejnosť ku kontaktovaniu miestnych škôlok a základných škôl (školských jedální) s návrhom darovania niekoľkých pohárov medu, príp. zorganizovania prednášok, súťaží a exkurzií na včelárske témy.

Medové raňajky by sa mali uskutočniť v tretí novembrový piatok, ktorý tento rok pripadá na 20. novembra. Na základe podnetov, skúseností a iniciatív z tohoročného pilotného projektu Medových raňajok následne pripraví Združenie Slovenská včela koncept pre organizovanie Celoslovenských medových raňajok v roku 2016 s možnosťami finančnej podpory propagácie medu na školách a škôlkach, príp. začne rokovania z lokálnymi producentmi pečiva, mlieka a ovocia za účelom propagácie slovenských regionálnych potravín.

Keďže ide o prácu na lokálnej úrovni obcí, nevyhnutná je iniciatíva zdola, zo strany miestnych včelárov a včelárskych organizácií. Každého, kto využije možnosť pilotného projektu Medových raňajok už v tomto roku, prosíme o zaslanie krátkej správy, ktorá umožní naplánovať podporu do budúcich rokov. V správe uveďte:

- Názov obce, školy, včelárskej organizácie, príp. konkrétnych včelárov;
- Množstvo sponzorsky dodaného medu;
- Uskutočnené sprievodné akcie;
- Reakcie zo strany škôl, škôlok a samosprávy;
- Očakávanú podporu zo strany vedenia včelárskej organizácie (napr. typ a množstvo propagačných materiálov pre konkrétnu cieľovú skupinu žiakov a predškolákov).

Ing. Ľudovít Gál
predseda ZSV